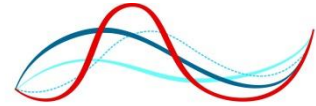

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Extrastat – robna razmjena s državama nečlanicama EU-a
za 2017.

Organizacijska jedinica: Služba statistike robne razmjene s inozemstvom
Priredile: Dubravka Drempetić i Irena Radić

rujan 2019.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Važnost statistike robne razmjene s državama nečlanicama EU-a proizlazi iz važnosti koju ta djelatnost ima u gospodarstvu naše zemlje. Poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a i Eurostata, Državni zavod za statistiku prikupljene podatke Intrastata (robna razmjena s državama članicama EU-a) i Extrastata (robna razmjena s državama nečlanicama EU-a) statistički obrađuje i objavljuje kao jedinstveni podatak robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom. Ta je statistika instrument primarno bitan mnogim institucijama koje kreiraju gospodarsku politiku: omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, za izračun bruto domaćeg proizvoda i za analizu gospodarskog ciklusa te pripada među najvažnija područja statistike. Ona daje informacije o smanjenju odnosno povećanju materijalnih resursa zemlje te o sudjelovanju naše zemlje u međunarodnoj podjeli rada; važan je dio statističke dokumentacijske osnove potrebne za praćenje gospodarskih kretanja zemlje i nužan element za izračunavanje sustava nacionalnih računa zemlje. Izvor podataka za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, odnosno državama nečlanicama EU-a, jesu Jedinstvene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske dobiva od Carinske uprave Republike Hrvatske kontrolirane Jedinstvene carinske deklaracije u obliku slogova.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravna osnova

Pravna osnova za provođenje istraživanja Extrastat jest europsko zakonodavstvo za statistiku robne razmjene s trećim zemljama (Uredba (EZ-a) br. 471/2009. i izmjena navedene uredbe br. 2016/1724. i 2016/2119. Europskog parlamenta i Vijeća, Uredba Komisije (EU-a) br. 92/2010. i izmjena navedene uredbe br. 2016/1253. i Uredba Komisije (EU-a) br. 113/2010.), Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije (NN, br. 40/16.), Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst), Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2017. godine (NN, br. 63/17.), Zakon o carinskoj službi (NN, br. 68/13., 30/14. i 115/16.) i Pravilnik o popunjavanju Jedinstvene carinske deklaracije (NN, br. 77/13.).

- Sustav klasifikacije

Kombinirana nomenklatura 2017.

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007

Geonomenklatura

Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija (SMTK, Rev. 4)

Glavne industrijske grupacije prema ekonomskoj namjeni, 2009.

Vrste trgovinskog posla

Vrste prometa

Valute

- Koncepti i definicije

Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme zaključivanja poslova (faktorne vrijednosti) i preračunavaju se na temelju isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu fob. To znači da se faktorna vrijednost umanjuje za troškove prijevoza i druge troškove od hrvatske granice do mjesta isporuke u inozemstvu ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se isporuka obavi u Republici Hrvatskoj, faktorna vrijednost uvećava se za troškove nastale od mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj do hrvatske granice. Uvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu cif. To znači da se faktorna vrijednost uvećava za troškove prijevoza i druge troškove od mjesta isporuke u inozemstvu do hrvatske granice ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se roba isporučuje u Republici Hrvatskoj, faktorna vrijednost umanjuje se za troškove nastale od hrvatske granice do mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj. Službeni podaci robne razmjene s inozemstvom iskazuju se u nacionalnoj valuti, eurima i američkim dolarima. Pritom se iznosi u stranim valutama preračunavaju u kune, eure i američke dolare primjenom mjesečnih tečajnih lista određenih za izvještajni mjesec. Primjenjuje se srednji valutni tečaj Hrvatske narodne banke.

- Statističke jedinice

Svi poslovni subjekti koji ostvaruju robnu razmjenu s državama nečlanicama EU-a

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Poslovni subjekti iz Statističkoga poslovnog registra.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Glavni korisnici podataka jesu ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora, financijske institucije (Hrvatska narodna banka, komercijalne banke), ekonomski analitičari, mediji, istraživači i studenti, gospodarstvenici, međunarodne institucije (UNSD, MMF) i interni korisnici DZS-a (Sektor ekonomskih statistika, Sektor poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i zaštite okoliša, Služba statistika industrije, energije i informacijskog društva).

1.1.1. Potrebe korisnika

Međunarodna trgovina važan je dio svjetske ekonomije i stoga se mora adekvatno statistički pratiti. Statistika robne razmjene s inozemstvom važan je izvor podataka o kretanju robnog izvoza i uvoza za mnoge korisnike koji kreiraju gospodarsku politiku: omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, izračun bruto domaćeg proizvoda te za analizu gospodarskog ciklusa.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

U travnju 2015. Državni zavod za statistiku drugi je put proveo Istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Cilj istraživanja jest utvrđivanje zadovoljstva korisnika kvalitetom podataka i razinom usluge te utvrđivanje potreba korisnika. Istraživanje se provodilo na uzorku korisnika podataka

Državnog zavoda za statistiku kombinacijom internetskoga i telefonskog anketiranja u razdoblju od 13. do 26. travnja 2015. Na anketu su odgovorila ukupno 952 korisnika. Što se tiče korištenja podataka prema području, odgovorilo je 799 korisnika, od kojih se podacima robne razmjene s inozemstvom koristi njih 22,0%. Gledajući ukupnu kvalitetu podataka (njihovu pravodobnost, dostupnost i usporedivost), korisnici su ocijenili podatke iz područja robne razmjene s inozemstvom prosječnom ocjenom 3,56.

1.2. Potpunost podataka

Informacije su potpune i u skladu s konceptima i definicijama temeljenima na načelima Kodeksa prakse europske statistike, koji je određen Uredbom (Europske komisije) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije raspoloživo.

2.1.1. Indikatori uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije raspoloživo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije raspoloživo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreške mjerenja

Izveštajne jedinice često pogrešno klasificiraju robu pri ispunjavanju Jedinствene carinske deklaracije. Utjecaj te pogreške vrlo je teško izmjeriti, ali se smatra da je glavni razlog za asimetriju u zrcalnoj statistici.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije raspoloživo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreške obrade

Popis pogrešaka sadržava identifikacijska polja nevaljanih zapisa (status valjanosti = isključeno ili status valjanosti = uključeno i oznaka ponovnog šifriranja = ponovno šifrirano), popraćena šiframa i objašnjenjima za pogreške valjanosti. Popis pogrešaka sadržava tok robe, izvještajno razdoblje, OIB, MRN, redni broj stavke, šifru pogreške i objašnjenje pogreške. Jedan zapis može imati više vrsta pogrešaka valjanosti. Stoga se jedan zapis može pojavljivati u više redaka na popisu pogrešaka.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.10. Stopa učinkovitosti LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.11. Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (privremeni podaci, konačni podaci) na DZS-ovim internetskim stranicama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Mjesečni podaci ispravljaju se sve dok se ne zaključi konačna obrada tekuće godine (sredinom sljedeće godine). Mjesečni rezultati sve do konačne obrade tekuće godine i objavljivanja konačnih podataka smatraju se privremenima.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Prosječna veličina revizije jest:

Statistika	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
			0,50	0,16	0,05	0,23	0,45	1,22	1,35	0,06	0,00	0,11	0,01	0,01	0,346

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest T + 40 dana.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 6 tjedana.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1. Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Objava rezultata tog istraživanja bila je točna prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2017.

Vremenska određenost jest 100% (svi podaci objavljuju se na vrijeme određeno Kalendarom objavljivanja).

4. Dostupnost i jasnoća

Podaci se objavljuju u Priopćenjima 4.2.1. i 4.2.2., Statističkom ljetopisu Republike Hrvatske, Statistici u nizu, Statističkim informacijama Republike Hrvatske, Hrvatskoj u brojkama i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci

Prvi rezultati

Statistika u nizu

Statistički ljetopis Republike Hrvatske

Statističke informacije Republike Hrvatske

Hrvatska u brojkama

4.3. Mrežna (on-line) baza podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Baza podataka u PC Axisu: Robna razmjena s inozemstvom

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja nalaze se u Priopćenjima 4.2.1. i 4.2.2., Statističkom ljetopisu Republike Hrvatske, Statistici u nizu i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom. Detaljniji opis primijenjene metodologije može se pronaći u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Pokazatelj za statistiku robne razmjene s inozemstvom u ovom razdoblju nije se izračunavao.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija u prosincu 2017. jest 54 mjeseca ili 4,5 godine.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Prvi prekid vremenske serije nastao je u 2007., kada je uvedena promjena Nacionalne klasifikacije djelatnosti, a drugi prekid nastao je pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013., otkada se statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju iz dvaju različitih izvora: Intrastatova obrasca za statistiku robne razmjene između država članica EU-a (Intrastat) i Jedinственe carinske deklaracije za statistiku robne razmjene s državama nečlanicama EU-a (Extrastat).

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Prikupljanje podataka za Extrastat u nadležnosti je Carinske uprave Republike Hrvatske, dok su proizvodnja i diseminacija podataka u nadležnosti Državnog zavoda za statistiku. U proizvodnji podataka za Extrastat sudjeluju 2-3 zaposlenika.

7.2. Opterećenje

Nema dodatnog opterećenja izvještajnih jedinica jer je riječ o administrativnom izvoru podataka.